

Motion till riksdagen 2010/11:Fö218

av **Isabella Jernbeck och Finn Bengtsson (M)**

Luftpatrullering över Island och Baltikum

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om luftpatrullering och luftövervakning av Baltikum och Island.

Motivering

Regeringen bör se över möjligheterna för Sverige att tillsammans med övriga nordiska länder ta ett ansvar för luftpatrullering och luftövervakning av Baltikum och Island. Ett nordiskt samarbete, med Sverige som varaktigt deltagande part, om luftpatrullering och övervakning i dessa områden utgör ett utmärkt exempel på utökat samarbete mellan Natos medlemsländer och partnerländer inom ramen för Partnerskap för fredsarbetet (PFF).

Island och Baltikum är belägna i områden av växande säkerhetspolitiskt intresse, på såväl ett strategiskt som ekonomiskt och näringspolitiskt plan.

Sedan det amerikanska tillbakadragande av militära styrkor från den isländska Keflavikbasen 2006 finns ett behov av patrullering och övervakning av isländskt luftrum. I ljuset av de skyndande klimatförändringar som sker kring Nordkalotten och i Barents hav ökar därtill de geopolitiska intressena i Islands närområde. I takt med att Nordostpassagen friläggs och nya områden görs tillgängliga för utvinning av energiråvaror ökar strandstaternas strategiska intressen i Barentsregion. För såväl Norden som Island medför detta säkerhetspolitiska konsekvenser, med på sikt kraftigt ökade sjötransporter och en sannolikt högre militär närvaro i närområdet, som i sin tur fordrar högre krav på kvalificerad luft- och havsövervakning. I en rapport från Torvald Stoltenberg, tidigare utrikesminister i Norge, från 2009 läggs konkreta förslag fram på ett gemensamt nordiskt samarbete kring just denna fråga, som enligt Stoltenberg kan utgöra ett praktiskt exempel på samarbete inom ramen för Natos Partnerskap för fred-avtal (PFF). Det ligger i Sveriges och övriga nor-

Fel! Okänt namn på

diska länders intressen att säkerställa Islands suveränitet samt upprätthålla en säkerhetspolitisk stabilitet och kontroll i området.

Våra baltiska grannländer Estland, Lettland och Litauen har de senaste åren drabbats relativt hårt av den globala finanskrisen. Som en följd av ländernas ansträngda offentliga finanser och omfattande lågkonjunktur kan färre resurser avdelas till försvars- och säkerhetspolitiska ändamål – detta trots baltstaternas säkerhetspolitiskt känsliga belägenhet och strategiska betydelse. Som varande både Nato- och EU-medlemmar har baltstaterna mottagit visst stöd när det gäller framförallt luftrumsövervakning. Under 2009 har bland annat tjeckiska Gripenflygplan patrullerat i området – ett uppdrag som beskrivit som mycket lyckat bland annat genom Gripenplanens höga tillförlitlighet och verkningsgrad.

Det ligger i såväl Sveriges som västvärlden intresse att bidra till luftövervakning i Baltikum. Svenskt engagemang kommer att bidra till ökad säkerhetspolitisk stabilitet och kontroll i området samtidigt som det påvisar vår solidaritet med de baltiska EU-medlemsländerna. Svenskt deltagande i luftpatrullering över Baltikum medför också ökad svensk kontroll och övervakning av Östersjön med tillhörande handelsströmmar.

Sverige har en fortsatt aktiv säkerhetspolitisk roll att spela i vår omvärld. Som ett bevis på internationell solidaritet och främjande av svensk säkerhetspolitik bör Sverige erbjuda sitt deltagande i patrulleringen av luftrummen över Island och Baltikum.

Stockholm den 21 oktober 2010

Isabella Jernbeck (M)

Finn Bengtsson (M)